

FOTO: SPEER FOTOGRAFIE

NET ZO LANG PUZZELEN TOT HET KLOPT

Maud van Gool ordent de informatie van haar opdrachtgevers op een heldere en geestige manier. In een eigen geometrische vormtaal. Ze denkt vanuit cirkels en vierkantjes. En dat komt lukt altijd.

Maud van Gool haalt mij op van het station, 'omdat ze toch haar hondje moet uitlaten'. Onderweg treuzelt de energieke Lakeland-terriër eindeloos, alles besnuffelend wat zij tegenkomt. Haar baasje staat het met een bijna grenzeloos geduld liefdevol toe.

Van Gool bewoont een comfortable vinexwoning in Heemskerk. Ruimtelijk ingericht met beeldende kunst, vintage en moderne meubels. Eén muur is behangen met een uitgesproken patroon van blauwe sixties bloemen. Op haar ruime werkzolder vertelt zij over haar werk. Bescheiden, bijna bedeesd, alsof zij het allemaal niet bijzonder vindt. Toch zijn haar catalogi, uitnodigingen, boeken, jaarverslagen, tijdschriften, websites en letterontwerpen meer dan opmerkelijk.

Exposities

Maud van Gool: 'Aan het begin van mijn carrière werkte ik vooral aan tentoonstellingen bij het ABC in Haarlem, het lokale architectuurcentrum. Ik ontwierp de inrichtingen en dacht in een aantal gevallen ook mee over de inhoud. Dat was vanaf 1997. Lex Reitsma was hun vaste grafisch ontwerper, dus de uitnodigingen maakte ik niet. Later wel, vaak in nauwe samenwerking met ontwerper Debbie Saul. Al snel kreeg ik ook Ars Longa Tentoonstellingen als opdrachtgever. Zo had ik voortdurend werk en al na enkele jaren kon ik ervan leven.' Ze toont het ABC-vouwblad voor het programma van de Dag van de Architectuur 2015 dat ze onlangs maakte. Een zee aan informatie

die zij tot een heldere en geestige eenheid smeedde. De vrolijke, als confetti gestrooide sterretjes, zonnetjes en asterisken roepen een zomers gevoel op, passend bij het thema 'Opgewekt Haarlem'. Het ABC was haar eerste opdrachtgever en ze werkt er nog steeds voor. Van Gool leerde er andere zelfstandigen kennen, wat leidde tot

interessante samenwerkingen en nieuwe opdrachten.

Geometrisch

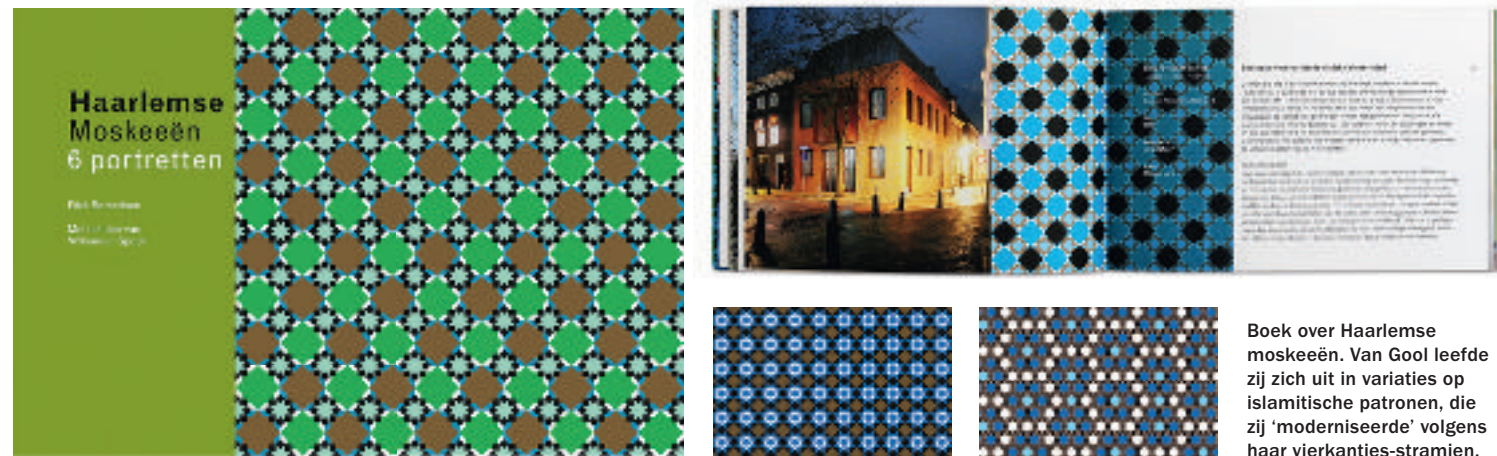
Toen Van Gool tijdens haar opleiding 'Mode en kleding' ook grafische opdrachten moest uitvoeren, bleek zij daar veel gevoel voor te hebben. Zoveel dat docenten haar stimuleerden een grafische opleiding te gaan volgen. Zij koos voor de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. Een gestructureerde opleiding die haar meer trok dan de Amsterdamse Gerrit Rietveld Academie. Stages liep zij onder meer bij bureau Studio Dumbar. Binnen het grafische vak vindt zij het ontwer- »

Letterontwerp Urban Type voor de beursstand Urban Design

Vouwblad voor het programma van de Dag van de Architectuur 2015 in Haarlem

Boek over Haarlemse moskeeën. Van Gool leefde zij zich uit in variaties op islamitische patronen, die zij 'moderniseerde' volgens haar vierkantjes-stramien.

pen van letters het leukst om te doen. Dat ontdekte zij in 2007, toen zij de Urban Type tekende voor de Urban Design beursstand in opdracht van de BNO/NVTL. Een op het eerste gezicht ongeordende mix van hoekige kapitalen en onderkast.

Van Gool: 'Op de academie kregen we wel letterontwerpen, maar dat vond ik meestal nogal saai en serieus. Nu merkte ik pas hoe leuk dat kon zijn. Ik werk graag vanuit cirkels en vierkanten. De kapitalen en onderkastletters gebruik ik door elkaar. Het gaat mij vooral om het beeld. En omdat ik graag een doorlopende beweging wil, geeft deze "inconsequentie" precies het juiste effect.'

Maud van Gool werkt wel degelijk volgens een stramien. Zij wijst erop hoe haar al haar letters zijn opgebouwd uit vierkantjes en cirkelsegmentjes. Die laatste temperen de hoekigheid. In het logo voor de kunstmanifestatie Schone Schijn in Heemskerk zorgen driehoekjes - gehalveerde vierkantjes dus - voor een rafelrandje. Als aantasting van de schone schijn? Als ik de naam Wim Crowel laat vallen, reageert Van Gool enthousiast en vertelt zij hoe zij hem bewondert. Uit de speciaal voor het interview klaargelegde stapel 'inspiratiebronnen' - zij bereidt zich altijd grondig voor - trekt zij direct de publicatie 'Wim Crowel Alphabets' van Kees Broos tevoorschijn.

Associatief

Behalve door de geometrie laat Maud van Gool zich ook sturen door associaties. In 2012 werd zij uitgenodigd een monospace-letter te

'Ik werk graag vanuit cirkels en vierkanten.'

bedenken. Ze veranderde, spelend met het Engelse pangram "The quick brown fox jumps over the lazy dog" enkele horizontale streepjes in een wit 'vossenstaartje'. Daarmee was haar Vos-letter was geboren.

De stap naar de hond was toen snel gezet: in de Hond-letter figureert het zwarte ruggetje van haar terriër Abby prominent en geestig. De jury, onder leiding van Wim Crowel, onderkende de kwaliteit van de 'vos' en de 'hond'. Beide letters werden vereeuwigd op een affiche in de Vouwblad Monospace Collection van Lenoir-schuring.

Nieuwe letterontwerpen

Toen de crisis, waar zij aanvankelijk weinig last van had, in 2012 doorzette, kreeg Van Gool meer tijd om letters te ontwerpen. In het zogeheten 'chocoladeletter'-alfabet hebben alle letters steeds letterlijk hetzelfde gewicht. Een chocoladeletter bevat immers altijd dezelfde hoeveelheid chocola. Het was een puzzel, maar het hippe resultaat zou diverse, in crisis verkerende, warenhuizen wellicht kunnen helpen een jonger publiek te trekken. Van Gool zou dan ook graag de verpakking voor haar rekening nemen.

Momenteel werkt Van Gool opnieuw aan een 'biologische' letter: de zogeheten Slangenletter. 'Het achterliggende idee is dat iedere letter in

één beweging is te maken. Eigenlijk zoals een slang soepel over de grond voort kronkelt. Bij sommige letters is het niet moeilijk dat voor elkaar te krijgen. Bij andere is het een stuk lastiger. Ik zit nog in de schetsfase. Het is als bij de chocoladeletter: net zo lang puzzelen tot het klopt.'

Kamer 12

Maud van Gool werkt regelmatig samen met haar partner fotograaf en vormgever Dick Barendsen. Ze richtten er zelfs een samenwerkingsverband voor op, Kamer 12, met een eigen website. Hun samenwerking begon bij het ABC Architectuurcentrum en breidde zich vanzelf uit. 'We werken samen aan boeken en ander grafisch werk, waarvoor Dick de fotografie doet en ik het ontwerp.'

Ze maakten bijvoorbeeld samen het boek over Haarlemse moskeeën uit 2007. Hier leefde zij zich uit in variaties op islamitische patronen, die zij 'moderniseerde' volgens haar vierkantjes-stramien. Uit deze publicatie blijkt ook haar grote materiaalgevoeligheid. In spotvernis drukte zij de door haar ontworpen patronen over de pagina's, soms ook over de foto's van Barendsen heen. Het heeft een subtiel effect dat je pas in tweede instantie ontdekt. Diezelfde sensualiteit spreekt ook uit de gezamenlijk gemaakte stoere lesboekjes voor het speciaal onderwijs. Gemaakt met een praktische ringband. Eind van het jaar verschijnt er weer een. Voor de catalogus van de kunstmanifestatie Zilt koos zij een enigszins grof papier dat bijna 'zoutig' aanvoelt. »

Diverse letterontwerpen, deels geïnspireerd op dieren

Werk voor de kunstmanifestaties 'Zilt' en 'VAART' en voor fusiegemeente 'De Friese Meren'. Van Gool past haar geometrische figuurtjes steeds geraffineerder en speelser toe.

'Mijn letterontwerpen hebben iets patroonmatigs. Ik maak er altijd een soort illustraties van.'

Interactief

Kamer 12 doet ook tentoonstellingen, zoals 'De goden verzoeken', in het Tropenmuseum Amsterdam. Een opdracht van Ars Longa. 'Daarvoor heeft Dick veel bedacht, ontworpen en gemaakt. Het ging over rituelen in het hindoeïsme. We maakten interactieve vitrines die je met een pasje kon bedienen. Dick is veel technischer dan ik en dat kwam bij deze high tech toepassingen goed van pas.' Dergelijke vitrines maakten zij ook voor het Verzetsmuseum en het Rembrandthuis in Amsterdam. 'Nu ik de Rembrandtvitrines terugzie, blijken deze ook weer opgebouwd uit vierkanten, zelfs

de kijkgaten. De kasten bestaan uit twee brede zijden, waarin twaalf vierkanten passen. En een smalle zijde van zes vierkanten onder elkaar.' Kamer 12 maakt ook websites die opvallen door eenvoud en helderheid. En een steeds wisselende stijl, passend bij de opdrachtgever. Want Van Gool kan duidelijk goed luisteren naar de wensen van de partijen voor wie zij werkt. En ze slaagt erin de soms overstelpende hoeveelheid info bondig te ordenen en aantrekkelijk te visualiseren. Zie bijvoorbeeld de opmerkelijk evenwichtige site van het Erasmus Centrum voor Zorgbestuur in Rotterdam.

Kleur en sfeer

Kleur is voor Maud van Gool ook een belangrijk gereedschap. Vaak werkt zij met pasteltinten. Voor de strandkunstmanifestatie Zilt maakte zij allerlei mengvormen van twee PMS-kleuren. Iedere variatie kreeg een eigen naam, passend bij de 'sfeer' van de kleur: zon, zand, zilt, lucht, wier, helm etc. De ladder uit de PMS kleurenwaaier, waaruit zij koos, is humoristisch op de binnenkant van het schutblad aangebracht. In andere projecten werkt zij juist met uitgesproken felle kleuren. Zoals haar recente logo voor de kunstmanifestatie VAART, waarin rood en blauw overheersen. Zij benadrukken de

stuwende beweging subtiel en vaardig: de vierkantjes 'rollen' onder een hoek van 45 graden van links naar rechts. In dit soort exercities is Van Gool duidelijk in haar element en komt zij tot een eigen stijl. 'Mijn letterontwerpen hebben iets patroonmatigs. Ik maak er altijd een soort illustraties van.'

Illustratief

Recentelijk lijkt haar werk een andere uitstraling te krijgen. Stripachtiger, tweedimensionaler, meer illustratief. Van Gool ziet dat zelf ook. Ze toont de door haar vormgegeven rapportage 'Demografische veranderingen in De Friese Meren', een opdracht van de gelijknamige fusiegemeente. 'Aanvankelijk wilde de gemeente gebruik maken van stockfoto's. Maar toen het lastig bleek om passende afbeeldingen te vinden, heb ik aangeboden om illustraties te maken. Gebruikmakend van het bestaande fotobudget. Ik liet hen een paar voorbeelden zien en daar reageerden zij positief op.' Ook in dit rapport zijn de illustraties opgebouwd uit hele en halve vierkantjes en cirkels. Maar als je beter kijkt, zie je hoe Van Gool deze geometrische figuurtjes geraffineerder en speelser toepast, zodat het eigenlijk nauwelijks nog opvalt dat zij met geometrie werkt. Het resultaat is even effectief als geestig. Knap hoe zij met een driehoek en een paar cirkeltjes een kind in een buggy suggereert. Zelfs haar 'muze' hond Abby keert op het omslag terug. Hoekiger dan de oerversie, maar onmiskenbaar present. ■

Website voor Erasmus Centrum voor Zorgbestuur